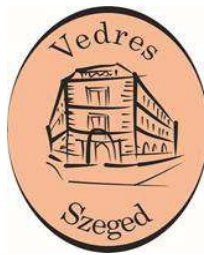

ÉRETTSÉGI VIZSGA 2023/2024. május-június

Szegedi SZC Vedres István Technikum Magyar nyelv és irodalom

vizsgatárgy

középszintű szóbeli témakörök

12.A

vizsgabizottság

Összeállította:

Jóváhagyta:

Rideg László Attila

szaktanár

elnök

MAGYAR NYELV

I. témakör – Kommunikáció

1. tétel - A kommunikációs folyamat tényezőinek, céljának, funkcióinak, valamint ezek összefüggésének megértése, bizonyítása beszédhelyzetek elemzésével, szövegértelmezéssel, szövegalkotással

2. tétel - A sikeres nyelvhasználat gyakorlata: a nyelvhasználat, a társalgás összetevői; beszédaktusok; az együttműködés elve; udvariassági formák

3. tétel - Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei. (pl. gesztusok, mimika, térközsabályozás, tekintet, külső megjelenés, testtartás, fejtartás, csend)

4. tétel - A főbb médiaműfajok ismerete

II. témakör - A magyar nyelv története

5. tétel - A nyelvújítás lényege és jelentősége példák alapján

6. tétel - A szókészlet rétegei: ősi örökség, belső keletkezésű elemek, jövevényszók, nemzetközi műveltségyszók, idegen szavak

III. témakör - Ember és nyelvhasználat

7. tétel - A nyelv mint jelrendszer

8. tétel - Anyanyelvünk rétegződése. A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és a rétegnyelvek

IV. témakör - A nyelvi rendszer

9. tétel - A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggése

10. tétel - A morféimák, szóelemek szerepe és helyes használata a szóalak felépítésében, a szó szerkezetek alkotásában

11. tétel - A mondatrészek fogalma, fajtái, felismerésük mondatban, helyes használatuk a mondatok felépítésében (állítmány, alany, tárgy, határozó, jelző)

12. tétel - A mondat fogalma, a mondat szerkesztettség és mondatfajta szerinti típusai

V. témakör - A szöveg

13. tétel - A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok: különböző típusú önéletrajzok, motivációs levél; különböző témájú hivatalos levelek (pl. panaszos levél, kérvény), rövid, alkalmi beszéd

14. tétel - A szóbeli és írott szövegek szerepe, eltérő jegyei

VI. témakör - A retorika alapjai

15. tétel - A beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig

16. tétel - A szóbeli beszéd fajtái (tanácsadó beszéd, törvényszéki beszéd, alkalmi beszéd) és jellemzői

17. tétel - Az érvelő beszéd felépítése, az érvtípusok. Az érvelés logikája, technikája; az érvek elrendezése

VII. témakör - Stílus és jelentés

18. tétel - Egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés.

19. tétel - A tudományos és szakmai stílus sajátosságai.

VIII. témakör - Digitális kommunikáció

20. tétel - Az elektronikus média hagyományos (rádió, televízió) és új közlésmódjai (pl. honlap, blog, vlog, közösségi platformok), az új közlésmódok társadalmi hatása.

IRODALOM

I. Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők

1. Romantikus látásmód és képalkotás Vörösmarty Mihály költészetében

2. Petőfi Sándor forradalmi látomásköltészete

3. Jókai Mór Az arany ember című regényének romantikus és realista vonásai

4. A bűn és bűnhődés problematikája Arany János balladáiban

5. Az elbeszélés módja és a balladaiság Mikszáth Kálmán novelláiban, elbeszéléseiben

6. A publicista Herczeg Ferenc –Fekete szüret a Badacsonyon című tárca értelmezési lehetőségei

7. Ady Endre szerelmi költészetének eltérő vonásai a Léda- és a Csinszka-versekben

8. A próféta szerep Babits Mihály életművében

9. Költői kifejezőmód és világlátás változásai Kosztolányi Dezső költészetében

10. Gondolatiság és újszerű tájélmény kapcsolata József Attila költészetében

II. Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig

11. Reneszánsz értékrend és verskompozíció Balassi Bálint költészetében

III. Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából

12. Társadalomábrázolás Móricz Zsigmond novelláiban

13. Radnóti Miklós világháborús költészete

IV. Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból

14. Elégikus hang, emlék- és értékőrzés Áprily Lajos költészetében

V. Művek a kortárs magyar irodalomból

15. Kötetkompozíció, elbeszélésmód, élethelyzetek Tóth Krisztina Pixel című kötetében

VI. Művek a világirodalomból

16. Groteszk látásmód és a „kisember” alakja Gogol A köpönyeg című elbeszélésében

17. Franz Kafka Az átváltozás című elbeszélésének értelmezési lehetőségei

VII. Színház és dráma

18. Értékrendek konfliktusa és sorsszerűség Shakespeare Romeo és Júlia című lírai tragédiájában

19. Hatalom és áldozat viszonyának groteszk ábrázolása Örkény István Tóték című drámájában

VIII. Az irodalom határterületei

20. Társadalmi ellenutópiák a disztópikus irodalomban és filmen George Orwell művei alapján